

SVĒTO
LAIKS

Linda Nemiera

SVĒTO
LAIKS

821.174-31

Ne 380

Natālijas Kugaļevskas vāka dizains
Vāka noformējumā izmantoti attēli no
EugenePartyzan/depositphotos.com
pyty/depositphotos.com
gabriel-hohol/pexels.com
Autores foto @ Agita Želtkovska

Linda Nemiera

SVĒTO LAIKS

Apgāda vadītāja *Vija Kilbloka*
Projekta vadītāja un redaktore *Bārbala Simsons*
Korektore *Zinta Stikute, Ilona Burka*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4364.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs.
Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta
izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta
atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Linda Nemiera, 2023

© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-31-819-1

Intervētājs: Kāpēc nedrīkst smēķēt?

Intervējamais: Nu nedrīkst, un viss. Dievs neļauj.

Intervētājs: Kam neļauj? Visiem vai tikai vecticībniekiem?

Intervējamais: Nu par visiem es nezinu. Mums neļauj.

Intervētājs: Kāpēc jūs tā domājat?

Intervējamais: Nu bija man tāds gadījums, ja. Sen tas bija.

Tolaik cēlām kolhozam kūtis. Nu, un es vēl tad pīpēju. Neba ka man patika, ja. Bet vismaz tad varēja elpu atvilkt, kā saka. Un brigadieris nelamājās, ja. Šis ar mums gāja. Nu bet atgadījums tāds, redz. Man Toļiks saka, ejam uzpīpēt. Nu, ko es – ejam ar! Stāvam mēs turpat netālu, bet veči augšā vēl sienu mūrē. Nu, izvelkam mēs, aizpīpējam. Bet mums brigādē viens jauniņais. Saka, kā tad tu tā – vecticībnieks, bet smēķē. Es vēl tā lepni saku, nekas, gan jau Dievam cits ko darīt kā mani vaktēt. (*Klusums, noslauka acis, noklepojas.*)

Intervētājs: Un kas tālāk notika?

Intervējamais: Nu, kas, kas. Ķieģelis man uz galvas uzkrita.

Divi mēneši slimnīcā nogulēju. Nu, un kopš tā laika vairs nesmēķēju. Ja Dievs teica, ka nedrīkst, tad nedrīkst.

Intervija promocijas darbam “Vecticībnieki Latvijā: tradīcijas, ticējumi un aizliegumi. Reliģijas integrācija 20. gadsimtā”.

Autors: Z. L.

Intervējamais: V. I. (dzimš. gads 1927.)

Vieta: Rēzekne, 2015

1

Viņa nometa izsmēķi zemē un ar zābaka purngalu to uzmanīgi iestūma peļķē. Izpūtusi pēdējo dūmu, Žanna nepmierināti palūkojās uz nepacietīgi gaidošo asistenti.

“Es teicu, ka tūlīt nākšu.” Viņa atmeta pār plecu uguņīgo matu vilni un savilka ciešāk mēteļa apkakli, veltīgi cenšoties pasargāt miesu no rudeniņās miglas, kas sīkiem pilieniem nolaidās visapkārt.

“Klau, nav mana darīšana, bet Rolands šodien nav omā,” asistente brīdinoši savilka uzacis. “Tāpēc varbūt...”

“Tu varētu aizvērties un vilkties iekšā,” Žanna negaidīti asi pabeidza teikumu. “Es jau teicu – izpīpēšu un nākšu.”

Asistente aizvainoti uzmeta lūpu un aplkusa, bet posteni pie durvīm nepameta. Gara un tieva kā stirna. Un tikpat stulbām acīm, Žanna nosprieda un ar smagu nopūtu devās pretī liktenim.

“Roland,” viņa mundri uzsmaidīja priekšniekam, ienākot siltajā, pēc kaut kādām aromātiskajām eļļām smaržojošajā kabinetā. Kāpēc viņam šķita, ka klientiem patiks šī *spa* atmosfēra? Žannai no tādām salkanībām metās šķērma dūša. Nekustamo īpašumu bizness ir skarbs, smags un, kā bija pierādījuši pēdējo nedēļu notikumi, – arī bīstams.

“Kas tad nu? Kate nevarēja tevi atrast?” Viņš uzmeta aizdomīgu skatienu asistentei, kas nervozi dīdījās aiz kabineta stikla sienas, gaidot nākamo norādījumu. Rolandam

patika par palīdzēm pieņemt jaunas, nepieredzējušas meitenes. Galvenais, lai smuki izskatās. *Tāpēc jau, Žanna sarkastiski nosprieda, katra nākamā ir tievāka, garāka un stubāka. Droši vien pie vainas retinātais gaiss tur augšā. Iedarbojas uz smadzenēm.*

“Tu jau zini, kāda ir šī jaunā paaudze.” Viņa atmeta ar roku, zelta aprocei nošķindot pret pulksteni.

“Mhm...” Rolands, šķiet, negribēja iedziļināties paaudžu atšķirībās. Atgāzies krēslā, viņš šķirstīja dokumentu kaudzi uz galda.

“Tā tur, kā viņu sauca... Kate teica, ka kaut kas steidzams...?” Žanna speciāli ļāva sev “aizmirst” asistentes vārdu. Ne jau tāpēc, ka viņai būtu kādi īpaši iebildumi pret jauno meiteni. Vienkārši nokaitināja tās zilās, izmisušās acis.

“Jā.” Rolands atbalstījās ar elkoņiem pret galdu un salika pirkstus jumtiņā. “Es te skatījos pēdējā pusgada pārdošanas rezultātus.”

Žanna šausmās aizvēra acis. Iekšēji. Ārēji viņa saglabāja smaidu un mieru, izstarojot pārliecību.

“Sākumā man šķita, ka tā ir kāda kļūda.” Rolands pacēla lapu no galda un palūkojās uz to pāri zeltītajiem brillu rāmjiem. Šefam bija izcila redze. Brilles bija nepieciešamas tikai iespaida atstāšanai.

“Tev nav neviena noslēgta darījuma.”

“Tur nav nekādas kļūdas.” Žanna cēla roku, lai atglaustu matus, bet pusceļā sevi apturēja. Šādi sīki žesti pokerā var izrādīties liktenīgi. “Patlaban es strādāju ar trim klientiem, un kopējā darījuma summa varētu tuvoties pieciem miljoniem eiro, tā ka ir gaidāma iespaidīga komisija. Bet, ņemot vērā pašreizējo tirgus situāciju, tas prasa nedaudz vairāk laika.”

Rolands pārtrauca darbinieci pusvārdā.

“Kopš kura laika tevi ietekmē tirgus situācija? Tu esi mūsu labākā aģente. Tavi rādītāji vienmēr ir bijuši līmenī. Pat astotajā un devītajā gadā, kad *nekustamie* vispār nekustējās. Žanna, saproti mani pareizi – es pārlicināju valdi dot tev vēl vienu iespēju, es galvoju par tevi.”

“Un es tevi nepievilšu!” Žanna iedrošinoši pasmaidīja un paliecās uz priekšu, viegli uzsitot ar plaukstu pa šefa galdu.

Rolands atgāzās atpakaļ krēslā un, savilcis lūpas, domīgi nopētīja sievieti savā priekšā.

“Tu pie tā galvas daktera ej?” Asais skatiens centās nolasīt mazākās nepatiesības pazīmes.

“Katru nedēļu trešdienās deviņos no rīta.” Žanna salūteja, atdarinot centīgu pionieri.

“Un?”

“Kopš maija neesmu kāju spērusi nevienā spēļu zālē.” Viņa žigli novāca smaidu no sejas un nopietni palocīja galvu. Žanna nebijās šefa smagā skatiena. Viņa teica taisnību – laimētavām viņa patiešām meta līkumu, kopš bija atklājusi virtuālās laimētavas, kas piedāvāja gandrīz visu to pašu, turklāt neizejot no mājas.

“Labi, labi,” Rolands neveikli norūca un atmeta ar roku. “Māra grib, lai mēs arī ejam pie ģimenes terapeita. Nezinu... man negribas svešam cilvēkam tagad kaut ko sākt stāstīt.”

Aha, un man ļoti gribas, ja? Žanna ar rūgtumu nodomāja. Stāstīt kaut kādai kazai, kā mamma bērņībā man darīja pāri un cik lielu stresu tas tagad man rada, ne?

Bet tādi bija nosacījumi, ar kuriem “*Baltic Top Estate*” valde piekrita, ka Žanna netiek atlaista. Rolands toreiz bija

stingri iestājies par to, lai ilggadējā darbiniece saglabātu darbu. Varbūt viņš jutās apdraudēts, zinot, ka var zaudēt vienu no pēdējiem bastioniem – padoto, ar kuru kopā pirms vairāk kā piecpadsmit gadiem uzsāka šo biznesu. Varbūt arī baidījās palikt pēdējais dinosaurs starp stirnām un kumeļiem.

Žanna neuzkrītoši palūkojās rokaspulkstenī.

“Klau, ja tas bija viss, varbūt tad es došos? Man divos ir tikšanās ar klientu Vecrīgā. Iesim trešoreiz skatīties dzīvokli.” Viņa neapmierināti nošķobija lūpas.

“Trīs lietas – labas lietas.” Rolands izklaidīgi pasmaidīja. “Nē, pagaidi, apsēdies. Man ir darbiņš tev. Tu esi mūsu pieredzes bagātākā darbiniece, vienīgā, kurai es varētu uzticēt šāda mēroga darījumu.”

“Roland, par ko ir runa?” Žanna samiedza acis un vērtējoši palūkojās priekšniekā.

“Vai esi dzirdējusi par Leilu Bagirovu?”

Žanna uz mirkli nolaida skatienu, domās pārskatot sev zināmo uzņēmēju sarakstu.

“Tā Azerbaidžānas naftinieka sieva? Kurai pieder puse Mežaparka?”

“Tā pati,” Rolands piekrītoši palocīja galvu.

“Oho, šef! Tas gan ir liels loms.” Žanna atzinīgi pamāja.

“Baidos, vai tik šis loms mūs pašus neaprīs ar visām parpalām.” Priekšnieks neapmierināti pagrozījās krēslā, nervozi virpinot pirkstos mobilo. “Leila Bagirova no kaut kādiem lohiem nopirka jauno ciematu Pierīgā. Nezinu, kas viņai to ieteica, bet apgalvoja, ka tā esot laba investīcija. Tagad Leila grib to izpārdot. Kopā tur ir trīsdesmit privātmājas un piecas dvīņu mājas.”

“Uzdevums skaidrs.” Žanna nepacietīgi paliecās tuvāk.
“Kur ir problēma?”

“Problēma tāda, ka Leila šim projektam ir jau trešā īpaš-niece. Divi iepriekšējie nogāja pa burbuli, tā arī nevienu māju nenotirgojuši. Nezinu – vieta it kā normāla, infra-struktūra gan nav nekāda īpašā, bet blakus ir kaut kāds mazdārziņu ciemats – Zaķkrogs, Briežkrogs... nu, kaut kas tamlīdzīgs. Katrā ziņā – aizbrauc, apskaties, novērtē. Parīt Leila Bagirova būs pie mums ofisā. Domāju, šis varētu būt kumoss tavam zobam.”

Žannas acis iemirdzējās. Tieši to viņa bija gaidījusi. Šāda mēroga iespēju. Divi, nē, pat vesels zaķu bars ar vienu šāvienu. Iespēja uzlabot savu reitingu kompānijā, nopelnīt kārtīgu piķi un izkļūt no parādiem, kas draudēja viņu pavilkt zem ūdens.

“Paldies...” viņa iesāka, bet Rolands pārtrauca pus-vārdā.

“Tas nav viss. Ja tuvāko sešu mēnešu laikā neizdosies izpārdot vismaz trešdaļu māju, Bagirova grib atrast pircēju visam projektam. Citu attīstītāju. Kā saproti – tas būs dar-biņš Robertam. Viņš mums ir atbildīgais par juridiskajiem.”

Un naudiņa ierīpos Roberta kabatā. Žanna drudžaini norija siekalas un piespieda sevi pasmaidīt. Desmit mājas pusgada laikā – tas nav nekas neiespējams. Turklāt viņas pašas interesēs bija tikt pie komisijas. Banka jau elsa pakausī. Un tā nebija vienīgā.

“Šef, tu mani pazīsti,” viņa pārlicinoši pasmaidīja.
“Esmu dzimusi uzvarētāja.”

Modinātājs ar spalgu, neatlaidīgu zvanu saplēsa sapņa realitāti, atbrīvojot Žannu no tā valgiem. Ar drebošu

izelpu viņa spēji piecēlās gultā sēdus. Telefonā mirgoja sešinieks ar nullītēm. Diena varēja sākties. Muris un Žmurs vērtējoši nolūkojās saimniecē no kumodes augstumiem.

“Brokastis?” Žanna čerkstoši piedāvāja. Kaķi demonstratīvi nožāvājās, uzmetuši muguras kūkumos, un aizsoļoja uz virtuvi. No šāda piedāvājuma tie nespēja atteikties. Bet saimniece nesteidzās pamest gultu. Vai drīzāk – nespēja. Pirmo reizi pēc ilgiem laikiem Žanna atkal bija sapņojusi. Tikai tēli bija savādi – miglaini, smacējoši. Viņa atglauda no pieres sasvīdušos matus un uzmanīgi izcēla kājas pāri gultas malai. Murgs bija izgaisis līdz ar modinātāja zvanu. Tomēr tā biedējošais tvēriens atstāja trausluma un neizlēmības sajūtu.

No virtuves atskanēja neapmierināts ņaudiens. Viņiem bija nospļauties uz saimnieces pārdzīvojumiem.

“Kā tu šodien jūties, Žanna?” psihoterapeite pielieca galvu kā ziņkārīgs zvirbulis.

“Labi,” Žanna nomurmināja, izklaidīgi pluinot papīra salvetes. Tās nabadzītes dabūja ciest šo vizīšu laikā. Tas bija vienīgais veids, kā viņa varēja netieši paust savu neapmierinātību par urķēšanos dvēselē.

“Pastāsti: kā pagāja šī nedēļa?” Terapeite bija apbrīnojami iecietīga.

“Kā parasti – darbs, mājas, darbs, mājas...” Žanna parautīja plecus, klusībā lūgdamās, kaut šodien viņa ātrāk liktos mierā un ļautu klusumam ieilgt. Bet terapeite bija noskaņota savādi apņēmīgi. Laikam pusgads izvairīgu atbilžu un klusēšanas ir pietiekami ilgs laiks, lai nokaitinātu pat profesionāli.

“Es redzu, ka tevi kaut kas uztrauc. Vai ir atgadījies kas neierasts?”

Žanna nervozi palūkojās rokaspulkstenī. Bija pagājušas vien desmit minūtes. *Šodien laikam nevarēs izlocīties tikai ar vienzilbīgām atbildēm.*

“Es redzēju sapni,” viņa pameta pirajai kumosu.

“Par ko bija sapnis?” terapeite ieinteresēti paliecās uz priekšu.

Aiz loga rudens vēja šūpināti koka zari kaitinoši skrāpējās pret skārda palodzi. Skaņa Žannai atgādināja terapeites balsi.

“Neatceros,” viņa atkal paraustīja plecus.

“Tu iepriekš minēji, ka nekad nesapņo.” Terapeite ielūkojās savos pierakstos. Žanna daudz samaksātu par iespēju tajos ieskatīties.

“Nē, nesapņoju gan.” Viņa nervozi padīdījās krēslā. Bija nepatīkami apzināties, ka ikviena sarunas druska tiek pierakstīta. Katrs vārds kalpoja kā liecība pašai pret sevi.

“Tad varam droši apgalvot, ka sapnis – tas ir neparasts atgadījums?” Terapeite pacēla uzacis.

Ak Dievs! Apgalvo, ko gribi! Žanna pie sevis nikni nodomāja. Kāda tur starpība! Tas bija tikai sapnis. Un nekāds labais. Drīzāk pretīgs. Viņa noskurinājās, atceroties šīrīta sajūtas.

“Jā,” viņa izgrūda caur sakostiem zobiem.

“Saki, vai vēl kas ir mainījies?”

“Nekas nav mainījies.”

“Tomēr sapnis...”

“Ak Dievs! Cilvēki taču sapņo, sasodīts! Tas ir pilnīgi normāli.” Žanna jau nožēloja, ka pieminējusi to stulbo sapni. Vajadzēja turēt muti ciet. Kā vienmēr.

“Es nesaku, ka nav. Tieši pretēji. Tikai vēlos saprast, kas varētu būt par cēloni šādām izmaiņām.”

“Nav nekādu izmaiņu! Viss pa vecam. Kaķi prasa rīt, priekšnieks elso pakausī ar saviem pārdošanas rādītājiem, un man ir jauns objekts.” Žanna noplātīja rokas. “Viss!”
“Jauns objekts?”

Žannu māca aizdomas, ka visa terapija veidojas, dakterei Smilgai piesienoties pēdējam pateiktajam vārdam.

“Jā, jauns objekts – ciemats Pierīgā.” Viņa pakasīja zodu un aizdomājās. Terapeite bija aptuveni viņas vecuma sieviete, labi pelnīja, un, cik Žanna bija sapratusi pēc aprautām frāzēm, viņai bija arī ģimene un bērni. Iespējams – potenciālā kliente.

“Neesmu vēl bijusi skatīties. Tagad pēc mūsu sarunas došos turp. Bet, cik atceros no priekšnieka sacītā, tur ir trīsdesmit privātmāju un dažas dvīņu mājas. Celtas pirms pieciem gadiem, neviens vēl tur nav dzīvojis. Infrastruktūra laba – blakus veikals, skola, bērnudārzs...”

“Tomēr tevi kaut kas šinī sakarā uztrauc?”

“Kāpēc tev tā šķiet?”

“Tu šonakt sapņoji...”

Jēziņ, tā sieviete gan ir neatlaidīga! Žanna sakoda zobus, bet tad piespieda sevi atslābt un māksloti pasmaidīt.

“Mani uztrauc tas, ka varbūt kāda lieliska ģimene palaidīs garām iespēju tikt pie jauna mājokļa par saprātīgu cenu. Ja man neizdosies atrast pircējus vismaz trešdaļai māju, darījums tiks nodots juridiskajai daļai. Tad tiks meklēts jauns projekta īpašnieks un vēl vismaz gadu mājas stāvēs tukšas.”

“Kāpēc tev tas uztrauc?”

Viņa ir aptaurēta, vai? Citu jautājumu arsenālā nav?

“Kā jau teicu – labs darījums, lieliska iespēja ģime-
nēm.”

“Tu vairākkārt atkārti – lieliski, ģimene, iespēja. Saki,
kādas iespējas šis darījums paver tev pašai?”

Izvilkt savu pakaļu no purva, pa kuru tā patlaban perasi!
Ar banku Žanna tiks galā, bet tie otri aizdevēji... tie varētu
radīt problēmas.

“Man patīk mans darbs. Šī ir iespēja darīt to, kas man
patīk.”

Terapeite nespēja novaldīt nopūtu un neuzkrītoši pa-
lūkojās sienas pulkstenī.

“Diemžēl mūsu laiks iet uz beigām.”

Žanna sāka atviegloti slieties augšā no krēsla.

“Bet man tev ir mājasdarbs.”

Viņa smagnēji atkrita atpakaļ klubkrēslā.

“Manuprāt, tavš sapnis norāda uz kaut kādu viļņoša-
nos tavā zemapziņā. Un tas ir labi. Ledus ir sakustējies.
Tāpēc, lai mēs spētu precīzāk prognozēt šīs norises virzību
un saprast, kas vispār to izraisa, es gribu tev dot uzde-
vumu. Iespējams, šis bija pirmais no daudziem sapņiem,
tikpat labi iespējams – vienīgais un pēdējais. Bet, lai nepa-
laistu garām citus sapņus, es ierosinātu blakus gultai uz
naktsskapīša nolikt papīra lapu un zīmuli. Katru reizi,
kad tev ir bijis sapnis, piefiksē kaut pāris vārdu, kas ar
to saistās. Jo vairāk, jo labāk. Bet arī viens vārds – kaut
vai “biete” – spēs sniegt mums ieskatu. Savus pierakstus,
lūdzu, paņem līdzī uz nākamo vizīti.”

Kā sasodīta “biete” spēj sniegt ieskatu zemapziņā?
Žanna nikni nošņirkstināja zobus, bet tikai domās. Ārēji
viņa pasmaidīja un piekrītoši palocīja galvu. No Smilgas
bija atkarīgs viņas darbs. Ja terapeite atteiksies strādāt

ar Žannu, valde atteiksies maksāt viņai algu. Uz visiem laikiem.

Traucoties pa Rīgas apvedceļu pie savas jaunās naudas govīs, slīpie rudens saules stari spīdēja Žannai tieši acīs. Par spīti sarunai ar terapeiti, Žanna bija labā noskaņojumā un apņēmības pilna. Viņa tiks galā, kā vienmēr! Nav pārāk lielu problēmu, ir pārāk maza motivācija. Šoreiz motivācijas bija pār pārēm. Žanna uzgriezta skaļāk radio un sāka dungot līdzī. Desmit mājas trīs mēnešos. Tas nav nekas neiespējams. Un, pat ja izdosies pārdot vien septiņas vai astoņas, gan jau Rolands iedos termiņa pagarinājumu. Viņš vienmēr iedod. Priekšnieks bija ieinteresēts paturēt Žannu darbā. Tāpēc pavasarī, kad viņa bija aizņēmusies no firmas kases nedaudz naudas, lai norēķinātos ar banku, un "Baltic Top Estate" valde to uzzināja, Rolands tik ļoti centās izdomāt visādus variantus, kā šo nesmukumu nogludināt. Ideja, ka Žanna turpmāk apmeklēs terapeiti, kas palīdzēs tikt galā ar azartspēļu atkarību, piederēja tieši viņam. Protams, tās visas bija muļķības un nieki! Žannai nav nekādas atkarības. Viņa var pārtraukt spēlēt jebkurā brīdī. Vienkārši pagaidām viņai to vēl negribas. Nav pienācis īstais brīdis.

Ceļa zīme labajā pusē vēstīja, ka Žannas BMW tikko ieripojis Briežkrogā. Sasodīts! Viņa bija paskrējusi garām pagriezianam uz objektu.

Šaurais, asfaltētais ceļš veda taisni uz priekšu. Gar tā malām slējās zemas, vecas mājiņas, ieaugušas ābeļdārzos, eglēs un ērkšķainos kazenājos. Žanna meklēja vietu, kur apgriezties, bet tad pamanīja priekšā nelielu kiosku ar nolupušu izkārti. Veikals. Ļoti labi! Viņai tieši beidzās

cigaretēs. Protams, viņas iecienītās markas šeit, visticamāk, nebūs. Neizskatījās, ka te dzīvotu ļaudis, kas spētu pirkt cigarette par tādu summu. Bet pēc sarunas ar terapeiti Žannai gribējās pīpēt kā pīlei – dzert. Jebkādas zārka naglas noderēs.

Viņa apstājās pie veikala durvīm un izkāpa tieši peļķē. Braucot uz objektiem ārpus pilsētas, Žanna vienmēr ņēma līdzī maiņas apavus. Tikai šobrīd tie stāvēja mašīnas salonā, bet to īpašniece – līdz potītēm ūdenī.

“Murgs kaut kāds!” viņa nikni nomurmināja, steidzīgi airējoties uz peļķes malu.

“Jā, pēc vakardienas lietiēm bez gumijniekiem neiztikt,” līdzjūtīgi noelsās jaunā māmiņa, ar ratiem stumdamās laukā pa kioska durvīm.

“Bedres vajag aizbērt,” Žanna pikti attrauca, it kā tā būtu sarunbiedres vaina, un žigli ieslīdēja veikalā, iekams durvis nebija paspējušas aizvērties. Viņai negribējās pie-skarties apskretušajiem rokturiem.

Veikals pēc izmēra tiešām atgādināja kiosku – šaurs un patumšs. Tā vienīgais logs bija aizkrāmēts ar veļas pulveru kastēm un suņu barības maisiem. Gaiss savādi oda pēc ķīmikāliju un pelējuma sajaukuma.

Pārdevēja, atspiedusies pret koka leti un iegrimusi sarunā ar vienīgo pircēju, izskatījās gluži kā izkāpusi no stereotipiskas karikatūras. Pārbalinātas, šķidras matu lokas, tas jocīgais sintētiskais priekšauts, kas izskatās pēc vestes ar rišīnām, un tikpat “dabisks” smaids dzīves nogurdinātajā sejā.

Žanna samīņājās, izdvesa aizkaitinātu nopūtu, veltīgi cenšoties pasteidzināt sirmo kungu, kas kaut ko svelpjoši čukstēja, pārliecies pāri letei.

Žanna jau grasījās ko teikt, kad pārdevēja aiz briļļu stikliem uzzibināja niknu skatienu. Skaidrs, tātad jaunākās tenkas ir svarīgākas par finansēm.

“...nav ko tur līst!” Onkulis sparīgi uzsita ar kaulaino plaukstu pa leti. “Tā es arī puikām pateicu!”

Viņš ievilka elpu, lai turpinātu monologu, bet tieši tobrīd Žannas pacietība izbeidzās.

“Cigaretēs.” Ar elkoni sātā pagrūzdama tūļu malā, viņa nolika uz letes piecu eiro banknoti. “Tās labākās, kas jums ir.”

Pārdevēja nošķobīja tumši krāsotās lūpas un atslēdza skapīti sev aiz muguras. No tā dzīlēm viņa izvilka paciņu.

Žanna burtiski izķēra to viņai no nagiem un, apcirtusies uz papēža, jau grasījās atgriezties mašīnā.

“Kā no šejienes var tikt uz Sudrabūpjiem?” viņa izmeta pāri plecam. Vietējiem jau nu vajadzētu zināt ceļu uz svarīgāko objektu viņu nomalē.

“Jūs ar auto vai kājām?” Sirmajam bija savāds, šļūps-tošs akcents, kas apvienojumā ar pieglaimīgo toni uzdzina šermuļus.

“Ar auto.” Viņa savaldījās, lai neatcirstu. Kā gan šie lauķi varēja iedomāties, ka viņa ieradusies šajā nekuriēnē ar kājām! Žannas zābaki maksāja vairāk nekā visa ciemata ceļa segums kopā.

“Tad jums jāpabrauc atpakaļ uz šosejas pusi un kādus simts metrus aiz ciema zīmes jāpagriež pa kreisi. Tur būs arī liels plakāts. Nevar nepamanīt,” onkulis iztapīgi steigda paskaidrot. “Ja gribat, varat arī iet ar kājām. No veikala nav tālu. Garām vecajām ganībām, cauri alejai, tad lejā pie attekas un pāri...”

“Paldies,” Žanna aprāva viņu pusvārdā. Rupjāko piebildi noslāpēja durvju zvaniņa šķindoņa, kad viņa ar baudu aizcirta aiz sevis durvis.

Ārā smilāja, tāpēc Žanna jau atkal pārkāpa sev doto solījumu un aizpīpēja cigareti mašīnas salonā. Spraudziņā pavērtais logs neko nedeва. Pīpētāja mašīna ir apzīmogota uz mūžu.

Jau atkal viņa gandrīz paskrēja garām pagriezienam uz jauno ciematu. Veča minētais plakāts dzīvē nemaz nebija tik liels – ieaudzis mežvīnos un līdz ar to knapi pamanāms. No nodriskātā papīra pretī raudzījās ciemata cēlāju iecerētie klienti – laimīgi smaidoša ģimenīte ar bērneli un suni. Pat dzīvniekam bija līdzīga, idiotiski priecīga purna izteiksme. Izbalējušais uzraksts vēstīja ““Sudrabūpji” – kur katrs rīts ir zeltā tīts!”

Žanna nosmīkņāja un izpūta kuplu dūmu mutuli. Pirmkārt, būs jāpasūta jauns plakāts, kas neizskatītos kā no mazbudžeta filmas un lepotos ar mazāk salkanu saukli. Šis nebūt neuzrunāja potenciālos pircējus. Otrkārt, arī nosaukums būs jānomaina. Mūsdienās reti kurš vairs zināja, kas tas ūpis tāds ir. Tāds nosaukums varēja izraisīt virkni nevēlamu pārpratumu. Nosaukumam jābūt īsam un pozitīvam, vienlaikus liecinot par eleganci un ekskluzivitāti. Kaut vai vienkārši “Sudrabi”.

Ceļš uz Sudrabūpjiem vijās starp kuplām, augstām eglēm, kas aizsedza pelēkās debesis. Līdz ar to apkārtnē tinās vieglā krēslā par spīti tam, ka bija pats dienas vidus. Lietus bija mitējies, tomēr slapjais asfalts nepatīkami čirkstēja zem mašīnas riepām.

Žanna izslēdza radio, jo piepešā puskrēsla lika koncentrēties uz ceļu. Egļu sudrabainie stumbri zibēja aiz loga, un nekas neliecināja par ciemata tuvumu.

Tas iznira starp kokiem gluži negaidīti. Ceļš atdūrās pret augstiem metālkaluma vārtiem, iemūrētiem sarkanu ķieģeļu sienā. Tie izskatījās slēgti. Žanna pacēla mēteļa apkakli un izkāpa pārbaudīt.

Pēc siltā mašīnas salona dzestrais meža gaiss lika nevilšus noskurināties. Viņa paraustīja vārtus. Aukstu lietis lāšu klātais metāls dobji noklaudzēja klusumā. Žanna noskurinājās un steidzās atgriezties mašīnā. Uz priekšējā sēdekļa nomestajai dokumentu mapei līdzās gulēja somiņa ar māju atslēgām. Starp tām atradās arī elektroniskā pults vārtiem.

Žanna nepacietīgi spaidīja sīkās podziņas. Vispirms nenotika nekas, un viņa jau sāka bažīties, kaut tik pultij baterijas nebūtu nosēdušās. Bet pēc mirkļa vārti notrīsēja un sāka lēnām vērties vaļā. Žanna atviegloti nopūtās – brauciens tomēr neizrādīsies veltīgs. Viņa nometa atslēgu somiņu atpakaļ uz sēdekļa un grasījās jau spiest gāzes pedāli, bet tobrīd gar mašīnas priekšgalu nozibēja sīka, tumša ēna. Parkinga signāls asi iespiedzās, liekot Žannai izbīli salēkties, bet tad apklusā. Viņa sēdēja sastingusi, iekrampējusies stūrē, cenšoties saskatīt, kas gan tikko gandrīz taranēja auto. Tomēr no sīkā uzbrucēja vairs nebija ne miņas.

Droši vien vāvere, viņa centās nomierināt auļojošo pulsu, vai arī kāds zaķis. Galu galā ciemats atradās pilnīgā nekurienē, meža vidū. Nezin kāpēc šī doma gan neviesa pārliecību. Tieši pretēji: tikai tagad Žanna apjauta, cik nomaļā vietā viņu ir iavedis darbs, cik tālu no cilvēku burzmas – kaitinošas, bet vienlaikus drošas.

Kā cenšoties aizmukt no nepatīkamajām sajūtām, viņa dusmīgi nospieda gāzes pedāli un, riepām spolējot

uz mitrā asfalta, iespruka pa vārtiem, kas jau atkal sāka pamazām vērties ciet. Šādas gaudulīgas pārdomas nenāca par labu darba sparam.

Aiz vārtiem bija nedaudz gaišāks, jo rudens sauli vairs neaizsedza koku galotnes.

Ciemata ielas bija platas, asfaltētas, ar iekoptiem zālājiem māju priekšā. Nevienai no ēkām nebija sētas, un to zemes gabalus atdalīja vien apstādījumi – retas tūjas, dzīvžogi un citi dekoratīvi stādi. Gluži kā amerikāņu filmās. Trūka vien plakātā redzamās laimīgās ģimenītes.

Žanna novietoja auto pie tukšās sarga būdiņas un, izņēmusi no mašīnas bagāžnieka gumijas zābakus, pārvilka apavus. Lai kārtīgāk iepazītu īpašumu, nāksies izložņāt visus pakšus.

Viņai patika rūpīgi sagatavoties, pirms rādīt objektus klientiem – zināt katru sīkumu, atbildes uz visiem jautājumiem, nianses, kas defektus pārvērstu par efektiem. Lai prastu izcelt potenciālos ieguvumus, īpašumi bija jāizķidā *pa ķieģelītim*. Gadu gaitā uzkrātā pieredze palīdzēja ar to veiksmīgi tikt galā. Bet plānošana un gatavošanās joprojām bija neatņemama Žannas darba sastāvdaļa.

Ja īpašums robežojas ar vecas ēkas brandmūri, – tā ir iespēja izveidot omulīgu terasi ar sienu, kas rada aizvēju.

Ja dzīvokļa logi iziet uz iekšpagalmu, – tā ir miera un klusuma garantija, izvairīšanās no skaļiem ielas trokšņiem.

Ja ciemats atrodas nekuriēnē, – nelūgti viesi nepārsteigs jūs visnepiemērotākajā brīdī.

Un glābšanas dienestus vajadzēs gaidīt veselu mūžību. Žanna noskurinājās, ieklausoties apkārtnes klusumā. Cauri

egļu biezoknim nedzirdētu arī šosejas troksni, pat ja tāds būtu.

Viņa palūkojās rokaspuļkstenī – oktobra vidū tumsas iestāšanās ilgi nebija jāgaida. Šodien viņa nepaspēs visu apskatīt, bet vismaz gūs kopēju priekšstatu un varēs sastādīt rīcības plānu – kas jānomaina, kas jāpieliek, kas jāpaspē, lai objektu varētu veiksmīgi pārdot.

Pirmās pa kreisi no sarga būdas bija dvīņu mājas – nabadzīgākie iemītnieki tātad mitināsies tuvāk ieejai, bet miers tiks rezervēts tiem, kas gatavi maksāt lielāku summu.

Ēkas nebija tipiskas nekustamo īpašumu stilam, kas tagad valdīja tirgū. Tur pārsvarā dominēja vai nu amerikāņiem raksturīgais klasiskais, bāli garlaicīgais, vai skandināvu atturīgi siltais. Šīs bija...

Žanna aizdomājās, meklējot epitetus, ar kādiem varēs pircējiem raksturot celtnes, izceļot tās labvēlīgākā gaismā.

Ja godīgi – tās bija sasodīti jocīgas. Varētu nodomāt, ka arhitekts iedvesmu ir smēlies kādā Ziemeļfrancijas vai drīzāk Bavārijas ciematā. Viņa atšķīra projekta sastāva lapu un uzmeklēja arhitekta vārdu. Iepriekš nedzirdēts. Ilgstoši strādājot ar nekustamajiem īpašumiem, Žanna bija iemācījusies atšķirt to radītāju dažādos rokrakstus.

Viņa pārlanda skatienu dekoratīvajām fasādes flīzēm lielu laukakmeņu formā, kas ēkas darīja līdzīgas kalnu slēpošanas namiņiem ar to smagnējām sijām, slīpajiem jumtiem un šaurajiem sīkrūšu logiem.

Jā, atrast pircēju kam tādām nebūs viegli. Tagad visi gribēja skandināvus. Dāņu *hygge* ar siltiem zemes toņiem, lampiņām un netveramu dizainisku vieglumu.

Žanna sabozusies savilka ciešāk vilnas mēteļa apkakli, jo lietus lāses atkal draudēja aizlīst aiz tās. Varbūt

sākotnējais optimisms bijis priekšlaicīgs. Ne jau velti šīs mājas ilgstoši stāvēja tukšas. Kurš gan gribētu dzīvot tik drūmās, tumšās telpās?

Aiz dvīņu māju rindas sākās privātmājas ar nelieliem, nenorobežotiem dārziem. Žanna lēnām gāja lejup pa ielu. Gumijnieki smagnēji kladzēja uz slapjā asfalta. Apkārt valdošais klusums mudināja uzvesties pēc iespējas klusāk.

Žannu nepameta sajūta, ka viņa tiek novērota. *Tas ir tikai mežs*, viņa nīgri nodomāja, *tas padara cilvēku tramīgu*. Tomēr ar katru soli neomulīgā sajūta pieņēmas spēkā. Viņa paātrināja soli, vēlēdamās drīzāk pabeigt apskati un atgriezties cilvēku pasaulē.

Zābaku radītie šļaksti izskanēja klusumā, un pēc mirkļa sāka šķīst, ka skaņa disonē ar kustību. It kā pa vientuļīgo ielu steigtos nevis viens, bet vairāki gājēji. Jo citīgāk Žanna ieklausījās, jo vairāk likās, ka ielas galā kāds viņai seko. Žanna apstājās un, sirdij strauji pukstot, paraudzījās apkārt. Varbūt vajadzēja ļaut Rolandam atdot projektu Robertam? Nē, viņa neļaus neracionālām, bērnišķīgām bailēm ietekmēt viņas finanšu stāvokli!

Dusmīgi pasitusi mapi padusē, viņa steidzās atpakaļ uz mašīnu. Rīt, viņa pabeigs apskati rīt. Tikmēr šovakar Rolandam aizsūtīs pirmās idejas, kā viņa plāno piesaistīt pircējus.

Pagriezoties ap dvīņu mājas stūri, sejā iecirtās ass, mitrs vējš. Viņa strauji pagriežas sānis, nevilšus pameta skatienu atpakaļ uz ielu un pēdējā mirklī pamanīja tumšu ēnu, kas pazuda starp divām tālākajām ēkām. Žanna pārsteigumā sastinga un ieskatījās ciešāk. Debesis pa šo laiku bija kļuvušas tumšākas, un apkārtne tinās vēl biežākā krēslā, traucējot saskatīt. *Ja tur vispār bija, ko saskatīt*, viņa

nīgri norūca, tomēr pati līdz galam sev nenoticēja. Tagad viņai jāgriežas atpakaļ un jāiet noskaidrot, kas tur klaiņo. Ja nu tie ir kādi bomži, kas uz ziemu meklē siltāku patvērumu? Pat ja ēkas netika kurinātas, tās vismaz nodrošināja jumtu virs galvas un sienas pret vēju.

Lai arī cik neomulīgi šī vieta viņai lika justies, Žanna nevarēja pieļaut, ka klientes īpašumā klaiņo nevēlamas personas.

Izslējusies staltāk un pasitusi zodu gaisā, viņa ātriem soļiem devās uz tālāko ielas galu, gatava konfrontācijai ar robežpārkāpēju.

No straujā gājiena pulss palēcās un asinis sāka straujāk riņķot konflikta priekšnojautās. Tomēr, tikusi līdz ielas galam, Žanna sastapās ar vientulīgu klusumu un lietu, kas pamazām pieņēmas spēkā. Viņa apgriezās ap savu asi, izsvērdama, ko darīt tālāk. Iet pārmeklēt ēkas? Sāka jau satumst, un tas varētu aizņemt vairāk laika, nekā viņai gribējās tam atvēlēt. Vēl vairāk – tagad, kad pirmās dusmas bija pierimušas, Žanna sāka apsvērt, cik prātīgi būtu iesaistīties konfliktā ar kaut kādiem dzērājiem un huligāniem. Neba pirmā reize – galu galā viņa kopā ar tiesu izpildītājiem ir likusi no izsoles dzīvokļiem laukā vecos saimniekus, kas bieži vien nemaz tik labprātīgi nepameta savus īpašumus. Taisnības labad gan jāsaka, ka tad parasti atbalstu sniedza arī pašvaldības policija vai kāds no apsardzes.

“Stulbie bomži,” viņa nikni norūca zem deguna un pagriezās, lai dotos atpakaļ uz auto. No jauna radās sajūta, ka viņa tiek novērota, bet, lai cik uzmanīgi sievietē nopētīja tumšos māju logus, nekur nemanīja ne mazāko gaismas stariņu vai kustību. Tas gan nelika justies mierīgāk.